

Anahtar Teslimi Götürü Bedel ve Birim Fiyat tip sözleşmeleri hükümlerinde; sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek duyulan yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, yaklaşık maliyet ve sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına dair bir husus yer almadığından, sözleşmesi ve eklerinde, bu doğrultuda uygulama yapılacağına ilişkin hüküm bulunmayan işlerde yüklenici ile mutabakat

sağlanmadan, yukarıda belirtilen şekilde tenzilat uygulaması yapılması uygun olmamaktadır. İşe ait Y.İ.G.Ş.'nin 11. maddesinde "Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde yapılacak işlerin uygulama projeleri, şartnameler ve diğer teknik belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sırasında yükleniciye verilir." hükmü yer almaktadır. İş artışıyla ilgili imalatlara ait projelerin yapım şartları ve proje bedelleri ile ilgili sözleşme ve eklerinde bir

hükmün yer almadığı görölmektedir.

Karar Konusu : Fiyat anlaşmazlığı

Karar No : 2010/28

Karar Tarihi : 09/04/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ ... sayılı yazıları ile, ... İşi'nde proje revizyonu nedeniyle oluşan iş artışından dolayı idare ile yüklenici arasında çıkan anlaşmazlık konularında Kurulumuz görüşünü talep etmektedir.

II- KONU ... İşi ihale edilerek 14.12.2007 tarihinde sözleşmeye bağlanmıştır. Sözleşmeye esas projenin revize edildiği, bundan dolayı ilave iş artışı meydana geldiği, iş artışının uygulamalarından dolayı İdare ile yüklenici arasında görüş farklılığı olduğu, bu görüşler tanzim edilen anlaşmazlık tutanağında belirtilerek, uygulamanın nasıl yapılacağı hususundaki görüşümüz istenilmektedir.

III- İNCELEME ... nün, 4734 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 3. maddesinin (i) bendinde sayılan kurumlar arasında olması nedeniyle bu kanun hükümlerine tabi olmadığı ve ihale yönetmeliğinin kurum tarafından düzenlendiği görölmüş olup, bahse konu talep Yüksek Fen Kurulu'nda, ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmiştir. ... İşi, Kuruma ait "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Kapsamındaki Kültür Varlıklarının Rölöve, Restorasyon, Restitüsyon Projeleri, Sokak Sağlılıklaştırma, Çevre Düzenleme Projeleri ve Bunların Uygulamaları ile Değerlendirme, Muhafaza, Nakil İşleri ve Kazı Çalışmalarına İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Yönetmelik"e göre ihale edilerek Anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşmeye bağlanmıştır. Sözleşme

uygulamalarında, kurumca düzenlenen sözleşme eki "Uygulama İşleri Genel Şartnamesi" (UİGŞ) esasları geçerli olmaktadır. Yönetmeliğin 42. maddesinde "Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 05.01.2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu ile ilgili mevzuat hükümleri uygulanır." hükmü mevcut bulunmaktadır. Revize edilen projenin uygulama aşamasında taraflar arasında, uygulama ile ilgili görüş farklılıkları ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine 15.01.2010 tarihinde taraflar arasında anlaşmazlık tutanağı imzalanmıştır. Bahse konu restorasyon işine ait anahtar teslimi götürü bedel sözleşmede, öngörülemez durumlar veya proje değişikliğinden dolayı iş artışının veya eksilişinin yapılabilmesi ancak; UİGŞ'nin 22. maddesine göre artışa veya eksilişe konu olan işin, öngörülemez durumda olması, sözleşmeye esas proje içinde kalması, idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, proje vb. teknik belgelerinde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde mümkün olabilmekte ve bu tür değişikliklerden dolayı mukayeseli keşif düzenleme gibi bir uygulama da bulunmamaktadır. UİGŞ'nin 22. madde hükümleri dahilindeki iş artışında veya eksilişinde, bir iş kalemi veya iş grubuna ait birim fiyatının tespiti ise, aynı şartnamenin 23. maddesinde sıralanan hükümler esas alınarak yapılabilmektedir. Aksi takdirde, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde, 22. madde hükümlerine uymayan iş ve işlemler ile ilgili herhangi bir yeni fiyat tespitinin yapılması da mümkün olamamaktadır. Diğer taraftan, UİGŞ'nin 23. maddesi hükümlerine göre tespit edilecek bir fiyat içerisindeki "genel gider ve kâr oranı"nın, her iş kalemi veya iş grubunun yapım şartlarına göre farklılık arz eden ve tarafların üzerinde anlaşma sağlayacakları bir unsur olduğu hususu taraflarca dikkate alınmalıdır. Anlaşmazlık tutanağındaki itiraz konusu 5 adet imalat kalemi ve yüklenicinin tutanaktaki itiraz şerhi ile ilgili 22.01.2010 tarihli dilekçesindeki konularla ilgili olarak; Birinci sıradaki YFZ.19 Geometrik desenli Nebati Oymalı Fildişi ve Gümüş KakmalıFevkalade Müzeyyen Kündekarı

(1.19 x 3.83 m) Ebadında Orijinal Camii Kepengi onarımı ile dördüncü sıradaki YFZ.22 Birinci sınıf meşe kerestesi ile (15 x 3 cm) ebadında Profilli, Çift dişli, Pahlı Arka Yüzeyinde Tesisat Kanal Boşluklu Süpürgelik yapılması ile ilgili olarak idarece yapılan analizlere yüklenicinin itirazı olmadığı görülmüştür. YFZ.20 Çim ekilmesi (100 m²) imalatına ait analizde idarenin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Birim Fiyat Poz No: 37.030 “Çim ekilmesi istenilen alanda belleme, uygulama ve tırmıklama yapılarak 3 çeşit çim tohumu ekilmesi ve ilk suyunun verilmesi imalatı” pozundan yararlanılarak fiyat tespit ettiği, diğer işlemler için Kültür Bakanlığınının K.3925 “Bahçede mevcut veya İdarenin uygun göreceği en yakın mesafede bulunan toprağın kazılması, arabaya yüklenmesi, iş mahalline getirilmesi, elenmesi, toprak içindeki taş, ot ve yabancı maddeler temizlendikten sonra gösterilen mahallere tabaka tabaka serilmesi, idarece verilecek detay projesine göre düzeltilmesi” pozunu kullanıldığından bu pozdaki analizler için ayrıca bedel ödenmesinin mükerrer olacağı belirtilerek sadece üç çeşit çim tohumu karışımı ekilmesi, gübrenmesi ve sulanmasının analize dahil edildiği, yüklenicinin ise piyasadan almış olduğu faturada alt yapının hazırlanmasının da dahil edildiği görülmüştür. YFZ.21 Mevcut Klasik Tuğla Döşemedeki Derzlerinin Açılması, Temizlenmesi ve Horasan Derz Harcı ile Derzlerin Yapılması (m²) imalatında; idarece mevcut tuğla döşeme derzlerinin açılarak temizlenmesi ve horasan harcı ile yeniden derz yapılmasında ... nün V.0801 “Klasik Veya İmitasyon Tuğla ile Döşeme Yapılması İşçiliği” pozundaki sadece derz açılıp yapılması saat ücretleri kullanılarak analiz yapılmış, malzeme olarak V.0128 “horasan derz harcı (tuğla tozu)” kullanılmıştır. Yüklenici ise V.0411 pozundaki “tuğla duvar ve kemer imalatlarında kullanılan derz yapılması” işçilik saat ücretlerini kullanarak analiz hazırladığı görülmektedir. YFZ.23 Birinci sınıf Meşe Ağacından 20 x 20 Kesitinde Lamine Ahşap Gergi Yapılması (mt); İdarenin yaptığı analizde ahşap işçiliği için Bayındırlık Bakanlığı ahşap işçilik pozları, yüklenicinin hazırladığı analizde ise ... nün Tarihi Eser onarımlarında kullanılan ve özellik isteyen

imalata ait işçilik pozlarının kullanıldığı görülmüştür. Yüklenicinin ise; İş artışı sırasında yaklaşık maliyet listesi oluşturulurken yapıldığı belirtilen hatadan doğan farkların kesilmek istenmesi, Artışa konu olan iş kalemlerine ait idarece tek taraflı hazırlanmış olan analizlerin 2007 yılı birim fiyat ve rayiçleri esas alınarak düzenlendiği ve bu fiyatlara % 35,5 dolayında tenzilat uygulandığı, İş artışına konu olan projelerin yeni bir maliyet unsuru olduğu gerekçesi ile bedellerinin ödenmesi gerektiği, hususlarında itirazı bulunmaktadır. İhale öncesi tanzim edilen Yapı Yaklaşık Maliyet Hesabında kullanılan metraj ve pursantaj hesaplamalarında yapılan mükerrerlikler nedeniyle ödemeye esas pursantaj oranlarında İdarece değişiklik yapıldığı hususunda: Adı geçen işin Sözleşmenin Türü ve Bedeli başlıklı 6. maddesinde "6.1. Bu sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri TL toplam bedel üzerinden aktedilmiştir. Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.İ.G.Ş.)'nin 23. maddesine göre yeni fiyatların tespitinin ne zaman yapılacağı ve fiyat tespitinde hangi yöntem, analiz ve rayiçlerin kullanılacağı belirlenmiş olup, tarafların yüklenici kârı ve genel giderler dahil işin yapılabilirlik şartlarını da dikkate aldıkları en ekonomik fiyatları birlikte oluşturmaları ve bunun üzerinde anlaşma sağlamaları esas olmaktadır. Yüklenici açısından 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ve İkincil Mevzuatları Anahtar Teslimi Götürü Bedel ve Birim Fiyat tip sözleşmeleri hükümlerinde; sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek duyulan yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, yaklaşık maliyet ve sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına dair bir husus yer almadığından, sözleşmesi ve eklerinde, bu doğrultuda uygulama yapılacağına ilişkin hüküm bulunmayan işlerde yüklenici ile mutabakat sağlanmadan, yukarıda belirtilen şekilde tenzilat uygulaması yapılması uygun olmamaktadır. İşe ait Y.İ.G.Ş.'nin 11. maddesinde "Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde yapılacak işlerin uygulama projeleri, şartnameler ve diğer teknik belgelerle birlikte, sözleşmenin

imzalanması sırasında yükleniciye verilir.” hükmü yer almaktadır. İş artışıyla ilgili imalatlara ait projelerin yapım şartları ve proje bedelleri ile ilgili sözleşme ve eklerinde bir hükmün yer almadığı görülmektedir.

IV-KARAR İnceleme bölümünde belirtilen hükümler ve değerlendirmelerle ilgili olarak; Birinci sıradaki YFZ.19 ile dördüncü sıradaki YFZ.22 imalat kalemleri ile ilgili olarak yapılan analizlere yüklenicinin herhangi bir itirazı olmadığından görüş belirtmeye gerek olmadığına, İkinci sıradaki YFZ.20 imalat kalemi ile ilgili olarak Kültür Bakanlığının K.3925 poz karşılığı bedelin ödenmiş olması nedeni ile ilave iş artışında sadece Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 37.030 pozundaki bedelin ödenmesinin uygun olacağına, Üçüncü sıradaki YFZ.21 imalat kalemi ile ilgili derzlerin açılarak temizlenmesi ve horasan harcı ile yeniden derz yapılması, duvar ve kemer yüzeylerde olmayıp düz yüzeylerde yapılması halinde ... nün V.0801 ve V.0128 pozları analizlerinin ilgili bölümlerinin kullanılmasının uygun olacağına, Beşinci sıradaki YFZ.23 imalat kalemi ile ilgili yapılacak imalatın mütehasıs usta ve usta yardımcılığı işçiliği gerektirmeyip, normal bir usta ve işçilik gerektiriyor ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığının pozlarının kullanılmasının uygun olacağına, İhale öncesi yapılan metraj ve pursantaj hesaplamalarında yapılan hatalardan dolayı uygulama esnasında sözleşme bedeli üzerinde herhangi bir değişikliğin yapılamayacağı; Yeni fiyat tespitinde; imalatın yapım şartı, yapım zamanına Y.İ.G.Ş.’nin 23. maddesine göre hareket edilerek yeni fiyat tespitinin yüklenici ile birlikte yapılması gerektiğine, 4734 ve 4735 sayılı kanunlarla ikincil mevzuatlarda anahtar teslimi götürü bedel ve birim fiyat tip sözleşmelerinde ihale tenzilatı ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmadığından tenzilat yapılamayacağına, Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde iş artışı ile ilgili yeni projelerin yapılabilirlik şartları ve fiyata ait herhangi bir hüküm bulunmadığından proje bedeli ile ilgili ödemenin idarenizce değerlendirilmesi gerektiğine, 09/04/2010 tarihinde

yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.